

Colòmbia: més de 20 anys treballant en els barris de Cali

La fundació Los Valles desenvolupa programes de formació dirigits a dones de barris necessitats de Cali, amb l'objectiu de preparar-les per al mercat laboral. Més de 1.000 dones de Nueva Floresta, un barri de 75.000 habitants, es beneficien d'aquesta labor social.

08/11/2004

Santiago de Cali és una ciutat situada en la vall del riu Cauca, entre les serralades Central i Occidental dels Andes colombians, al sud-oest del país. És una terra pròspera i fèrtil, amb un clima tropical agradable. El principal motor de l'economia és la indústria de la canya de sucre, activitat que atreu persones d'altres zones del país a la recerca de millors oportunitats de treball. Com resultat d'aquest fenomen, alguns terrenys han estat envaïts per construccions rudimentàries, que han originat un panorama urbà caracteritzat per l'escassetat i la indigència, que persones benestants de Cali no van voler ignorar.

Una de les moltes iniciatives que han nascut amb l'objecte de posar remei a aquesta situació de pobresa i abandó és la fundació Los Valles, que va donar els seus primers passos el 1980, quan Victoria de Rodríguez i un grup d'universitàries van obrir un

dispensari mèdic en el qual s'oferia a senyores ancianes un conjunt de serveis sanitaris i la possibilitat d'adquirir productes de tot tipus a preus accessibles en un magatzem. Les joves voluntàries participaven en les activitats del centre cultural Cerronaya.

Després d'un temps de treball, es van adonar de la necessitat d'ampliar l'oferta del dispensari mèdic a altres persones, en particular mares de família i dones solteres. Així mateix, van decidir donar inici a programes de formació professional, amb la finalitat que moltes dones poguessin millorar el seu nivell de vida.

La seu, a Aguablanca

Per a la fundació Los Valles, el 12 d'octubre de 1994 és una data significativa. Aquest dia va tenir lloc la seva aprovació jurídica, tràmit necessari per a la tasca que desitjava portar a terme. En aquells dies, es va

iniciar la tasca en el districte d'Aguablanca, localitat en la qual actualment segueix estant la seu de Los Valles.

Els dirigents de la fundació, basant-se en un estudi socioeconòmic de la zona, van establir les prioritats en atenció a les necessitats reals de la població i a les preferències dels habitants. Amb aquesta informació, Los Valles va decidir oferir alguns programes d'aprenentatge en especialitats com moda i confecció, artesanies variades, cuina i pastisseria. Des d'un principi, els promotors d'aquesta iniciativa social van voler compaginar la necessària capacitació tècnica amb classes d'orientació familiar i cursos de formació cristiana.

Com subratlla Ziola Rosa, mare de tres filles, que aspira a muntar un taller de cortineria, de tot el que ha après a Los Valles el que més aprecia

és el que li han ensenyat sobre la importància d'educar bé els fills, entenent i respectant les característiques i exigències pròpies de cada edat. “Els pares poden i deuen prestar als seus fills una ajuda preciosa, descobrint-los nous horitzons, comunicant-los la seva experiència, fent-los reflexionar perquè no es deixin arrossegar per estats emocionals passatgers, oferint-los una valoració realista de les coses” (Converses, 104). Aquestes paraules de sant Josepmaria han estat un descobriment i una llum per a moltes mares que han passat per Los Valles.

Una altra de les iniciatives que la fundació promou és la creació de cooperatives de treball associat, empreses solidàries els amos de les quals són els mateixos treballadors. Un altre dels programes dirigit a millorar els ingressos econòmics de

la família és el “de Tallers de manualitats”.

En cadascun participen 12 alumnes que es formen durant tres semestres en la manufactura de brodats i confeccions. “Per a aprendre a treballar amb un esperit més responsable –explica María Epifania, una de les alumnes-, el taller té la seva pròpia junta directiva i cada alumna aporta cinc mil pesos per a comprar els materials que necessitem”. A més de participar en el taller, María Epifania fa classes de bijuteria i decoració de parets en la Universitat i ensenya modisteria en altre establiment. Altres alumnes han assolit vendre els seus treballs en l'estranger, en països com Mèxic i Estats Units. Conta Alba Rocío, professora de cortineria, que al final de cada semestre és tradició que les alumnes exposin els seus productes i treballs entre els habitants del barri, en un senzill i simpàtic acte al que

assisteixen també les voluntàries de Los Valles, per a compartir entre tots un moment d'alegria.

“Aprendre: que és fecund”

Els treballs de la fundació estan atesos per un equip d'orientadores familiars i voluntàries, entorn de 20 persones, que s'encarreguen de les classes i d'atendre altres ocupacions necessàries per al correcte funcionament de la seu. Entre altres comeses, les voluntàries tenen una reunió mensual, en la qual fixen un calendari de treball, tenint en compte els objectius i les prioritats formatives. “En aquestes reunions – afirma Fanny de Duc, directora de formació de la fundació- avaluem el rendiment acadèmic de les alumnes i els assoliments obtinguts, com, per exemple, el fet que les alumnes hagin instal·lat en les seves cases tallers de treball”.

Ser voluntària de Los Valles suposa esforç, i moltes vegades no poc sacrifici, ja que requereix una dedicació de temps i d'energies no fàcilment compatibles amb les obligacions laborals que cadascuna té. Oliva, per exemple, és professora d'un col·legi a Terrón Colorado, un barri perifèric de Cali. Duu quatre anys fent classes d'alfabetització a Los Valles i valora aquesta experiència com “un voluntariat que ha significat un creixement espiritual per a mi”. Està orgullosa de les seves alumnes. “Han millorat molt –diu- en comprensió i interpretació de lectura, i també han après a redactar cartes. És per a mi un motiu d'enorme alegria contemplar l'afany d'aprendre que tenen”. Un goig segurament compartit des del Cel per sant Josepmaria, que va escriure a ‘Camí’ (n. 239): “Una mirada al passat. I... lamentar-te? No: que és estèril. Aprendre: que és fecund”.

Si desitja rebre més informació o col·laborar econòmicament amb la Fundació Los Valles, pot dirigir-se a:

Fundació Los Valles

Adreça: Carrera 24 B N. 49-69.
Santiago de Cali (Colòmbia)

E-mail: cerronaya@telesat.com.co

Rosita Puccini 25 d'octubre de
2004

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-ad/article/colombia-
mes-de-20-anys-treballant-en-els-barris-
de-cali/](https://dev.opusdei.org/ca-ad/article/colombia-mes-de-20-anys-treballant-en-els-barris-de-cali/) (09/08/2025)